

Nr 8

Av herr Rydén, om befrielse från allmän varuskatt beträffande konstnärers, författares och kompositörers alster.

Konstnärerna i vårt land lever i stor utsträckning under betryckta ekonomiska förhållanden. Deras produkter har under flera årtionden haft svårigheter att konkurrera om allmänhetens köpkraft. Men samtidigt erkänner väl de flesta av oss att den bildande konsten har omistliga värden och är ett betydelsefullt inslag i den kulturella miljön. Det är givet att under sådana förhållanden måste den allmänna varuskatten som beslutades under höstriksdagen 1959 kännas som en särskilt tung belastning för alla konstnärer, alla de som bidrager till vårt kulturliv.

Författarna drabbas icke direkt av den allmänna varuskatten utan indirekt genom att böckerna är varuskattbelagda. Detta är icke tillfredsställande, även om man anser att böckerna tekniskt sett är till stor del industriprodukter och som sådana bör skattbeläggas.

Konstnärerna på måleriets och skulpturens område får sina produkter, som på intet sätt har med industriell framställning att göra, också varuskatade, något som måste anses vara helt otillfredsställande.

I alla kulturländer får konstens utövare statens ekonomiska bistånd i olika former. I dagens samhälle räcker det inte med allmänhetens stöd och intresse — även staten måste lämna sin medverkan. Ty staten är den part, som i allt större utsträckning tar medborgarnas inkomster i anspråk för gemensamt bruk av olika slag, inte minst för utbildning och kulturell fostran av samhällsmedborgarna. Men tyvärr måste jag konstatera att staten i vårt land på ett kallsinnigt sätt sköter sina relationer till den bildande konstens utövare. De former av stöd och stimulerande åtgärder, som ges, är synnerligen ringa och oproportionerligt små med tanke på vårt kulturarv och vårt lands relativt välbärgade tillstånd.

Att under sådana förhållanden belägga de produkter, som konstnärerna frambringar, med varuskatt måste innebära att dessa får ytterligare ekonomiska svårigheter. Det borde därför vara staten angeläget att avstå från att varuskattbelägga de produkter som konstnärerna åstadkommer och försäljer antingen direkt från sina ateljéer eller indirekt genom utställningar och konsthandlare.

I princip bör även författarna och tonkonstnärernas arbete vara fritt från varuskatt, men eftersom det finns en viss skillnad i framställningssättet av å ena sidan böcker och noter och å andra sidan bildkonsten inom t. ex.

måleriets och skulpturens område, torde en utredning om lämpligaste formen att ordna skattebefrielse för de förra alstren — dvs. böcker och noter — vara befogad.

Under hänvisning till ovan givna motivering hemställs,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i förordningen om allmän varuskatt att de produkter, som de bildande konstnärerna framställer på måleriets, grafikens och skulpturens område, måtte befrias från allmän varuskatt, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en utredning i syfte att även befria författarnas och tonkonstnärernas produkter från den allmänna varuskatten samt att utredningen verkställs så snabbt att dess resultat kan föreläggas riksdagen före utgången av 1960.

Stockholm den 13 januari 1960

Ebbe Rydén